

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Contactpersoon	Telefoonnummer
Marnell Bosma	+5999 4619081
Datum	E-mail
21 oktober 2014	info@cft.cw
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201400187	
Pagina	Bijlagen
1/9	-

Onderwerp
Advies Cft op ontwerpbegroting 2015

Geachte heer Hassink,

Op 7 oktober 2014 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) van u de ontwerpbegroting 2015 ontvangen. In deze brief geeft het Cft conform artikel 11 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) advies op de ontvangen ontwerpbegroting. Onderstaand wordt het oordeel gegeven terwijl in de bijlage een nadere toelichting hierop is opgenomen.

Oordeel

Naar het oordeel van het Cft voldoet de ontwerpbegroting 2015 op onderdelen nog niet aan de normen van artikel 15 van de Rijkswet. Het Cft komt tot dit oordeel op grond van de volgende bevindingen:

- Het Cft acht het gepresenteerde kader van ANG 445 miljoen op dit moment niet realistisch. Gezien de realisaties in voorgaande jaren en het ontbreken van onderliggende inkomstenverhogende maatregelen, ligt het nu naar de mening van het Cft in de rede uit te gaan van maximaal ANG 426 miljoen (de verwachte realisaties van 2014 van het Cft inclusief economische groei) en niet 4,5% hoger te gaan zonder aanvullende onderbouwing. Eventuele meerontvangsten uit belastingen kunnen dan verwerkt worden wanneer de realisaties in de loop van 2015 hiertoe aanleiding geven;
- Er is nog geen overeenkomst bereikt over de oplossing van de betalingsachterstanden en fondstekorten. Deze problematiek heeft nadelige gevolgen voor APS en SZV en daarmee voor Sint Maarten en doorkruist het doel van de Rijkswet, het in stand houden van vermogen en het voorkomen van schuldopbouw;
- De compensatie van ontstane tekorten over de jaren vanaf 10 oktober 2010, conform de meest recente cumulatieve stand totaal ANG 12,2 miljoen (excl. resultaat 2014), dient in de ontwerpbegroting opgenomen te zijn.

De gewone dienst dient een overschot van minimaal eenzelfde omvang te hebben. In de ontwerpbegroting sluit de gewone dienst echter op nul;

- De kapitaaldienst van ANG 84,6 mln vertoont een tekort van ANG 31,8 miljoen waar geen dekking uit leningen tegenover staat. Van de begrote uitgaven van ANG 84,6 miljoen wordt slechts ANG 52,8 miljoen gedekt door leningen en is voor het restant, ANG 31,8 miljoen, geen dekking opgenomen.

Ten aanzien van de betalingsachterstanden heeft het Cft begrepen dat de schuld aan APS inmiddels circa ANG 80 miljoen bedraagt. De schuld aan SZV is momenteel circa ANG 128 miljoen en kan volgens SZV mogelijk oplopen tot ANG 150 miljoen aan het einde van het jaar. Voorts is volgens de ontwerpbegroting de schuld aan overige crediteuren circa ANG 45 miljoen. Het Cft vraagt voor deze problematiek al geruime tijd aandacht en gezien de risico's dient naar het oordeel van het Cft nu tot een overeenkomst gekomen te worden met partijen.

De ontwerpbegroting voldoet (meerjarig) aan de rentelastnorm. De omvang van de aan de voorgenomen leningen verbonden rentelasten past binnen de rentelastnorm. Verder zijn de kapitaaluitgaven waarvoor geleend wenst te gaan worden onvoldoende toegelicht om door het Cft getoetst te kunnen worden aan het *non-financial asset* criterium van het System of National Accounts (SNA). Het Cft maakt daarom een algemeen voorbehoud bij de kapitaaldienst en zal – indien er sprake is van een begroting die voldoet aan de normen uit de Rijkswet - concrete leenverzoeken toetsen aan de SNA op het moment dat deze worden ingediend.

Vervolg

Bij aanbieding aan de Staten dient de ontwerpbegroting vergezeld te gaan van het advies van het Cft bij de ontwerpbegroting 2015 waarbij aangegeven is in hoeverre en op welke wijze hiermee rekening is gehouden. Het Cft gaat er dan ook vanuit dat voordat de vastgestelde begroting 2015 voor advies wordt voorgelegd aan het Cft (uiterlijk 15 december) het hiervoor genoemde oordeel van het Cft verwerkt is. Hieronder valt ook dat op dat moment overeenstemming moet zijn bereikt met de verschillende partijen over de betalingsachterstanden (inclusief fondstekorten). Na vaststelling van de begroting zal het Cft op basis van artikel 12 aanbevelingen kunnen doen als de begroting niet in overeenstemming met de Rijkswet is.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De waarnemend secretaris-generaal van het ministerie van Financiën

Bijlage: toelichting

Inkomsten

Onderstaande tabel geeft de opbouw van het batenkader weer zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2015 met in de laatste kolom de benadering van het Cft.

Batenraming ontwerpbegroting 2015 SXM		
<i>In miljoen ANG</i>	SXM	Cft
Prognose 2014 eindejaarsrealisatie	426	422
Economische groei, 1%	4,2	4,2
Toename loon- en inkomstenbelasting	9	
Toename winstbelasting	3	
Toename omzetbelasting	5	
Neerwaartse bijstellingen	-2,2	
Totaal	445	426,2

In de ontwerpbegroting 2015 gaat Sint Maarten uit van een eindejaarsraming van ANG 426 miljoen voor 2014. Hierbij wordt een saldo van plussen en minnen opgeteld van ANG 19 miljoen waardoor het batenkader uitkomt op ANG 445 miljoen voor 2015. De plussen bestaan uit economische groei van 1%, een toename in de ontvangsten uit loon- en inkomstenbelasting van ANG 9 miljoen, een toename in de ontvangsten uit winstbelasting van ANG 3 miljoen en een toename in de omzetbelasting van ANG 5 miljoen, gezamenlijk optellend tot ANG 21,2 miljoen. Sint Maarten verklaart de toename in de ontvangsten uit de genoemde belastingsoorten als het effect van verhoogde compliance. De omvang van de toename is bepaald door uit te gaan van de groei in de afgelopen jaren en deze proportioneel door te trekken naar 2015. De min bestaan uit een neerwaartse bijstelling van de ontvangsten uit voornamelijk de overdrachtsbelasting en de bank license fee, gezamenlijk optellend tot ANG 2,2 miljoen.

De prognose van het Cft van de batenrealisaties van 2014 komt op basis van de realisaties tot en met september uit op ANG 422 miljoen. Het Cft is voorts van mening dat als er groei was in belastingontvangsten in 2014 als gevolg van verhoogde compliance (wat niet als zodanig gekwantificeerd kan worden) dit niet automatisch het geval hoeft te zijn in 2015. Daar komt bij dat de in de ontwerpbegroting geraamde toename in belastingontvangsten niet goed verklaard kan worden als we kijken naar de groei van de belastingontvangsten in 2014 ten opzichte van 2013. Sint Maarten geeft aan dat de geraamde toename in ontvangsten uit de loon- en inkomstenbelasting van ANG 9 miljoen hoofdzakelijk komt door een toename in de ontvangsten uit loonbelasting. Tot en met september zijn de ontvangsten uit loonbelasting in 2014 (ANG 103 miljoen) op hetzelfde niveau als dezelfde periode in 2013. Voor de omzetbelasting is er sprake van een geringe afname (-1%) in de ontvangsten tot en met september in 2014 (ANG 109 miljoen) t.o.v. dezelfde periode in 2013 (ANG 110 miljoen).

Het ligt op basis van bovenstaande naar het oordeel van het Cft meer in de rede om bij ongewijzigd beleid slechts uit te gaan van een inkomstenkader van maximaal ANG 426 miljoen, inclusief economische groei. Meerontvangsten uit belastingen in de loop van 2015 kunnen dan in de begroting verwerkt worden middels een begrotingswijziging wanneer de realisaties hiertoe aanleiding geven.

Tekortcompensatie

Conform artikel 18 van de Rijkswet en de nadere uitleg van de Rijksministerraad (RMR) bij dit artikel dienen gerealiseerde tekorten op de gewone dienst sinds 10-10-'10 gecompenseerd te worden via overschotten op de gewone dienst. Deze compensatiebepaling ziet er op toe dat de beoogde gezonde financiële startpositie per 10-10-'10 in stand blijft. De RMR heeft met het oog op de evaluatie van het financiële toezicht de compensatieperiode begrensd tot en met 2015. Dat wil zeggen dat het gerealiseerde cumulatieve tekort sinds 10-10-'10 uiterlijk in de begroting 2015 volledig moet zijn gecompenseerd.

Het Cft merkt op dat er in de ontwerpbegroting 2015 geen compensatie is opgenomen, daar waar in de ontwerpbegroting 2014 meerjarig nog een overschot werd begroot in 2015 van ANG 3,4 miljoen. Conform berekeningen van het Cft naar aanleiding van de analyse van het resultaat op de gewone dienst in de jaarrekeningen 2010/2011 (ANG - 6,8 miljoen), 2012 (ANG -0,5 miljoen) en 2013 (ANG -4,9 miljoen) komt het Cft tot de conclusie dat het cumulatieve tekort over deze jaren ANG 12,2 miljoen bedraagt.

Het Cft heeft uit de ontwerpbegroting 2015 begrepen dat u deze tekorten wilt compenseren met de middelen die vanuit de boedelscheiding beschikbaar komen. Dit is naar de mening van het Cft in strijd met de Rijkswet die stelt dat tekorten gecompenseerd moeten worden via een overschot op de gewone dienst. De middelen die beschikbaar komen vanuit de boedelscheiding maken al (impliciet) onderdeel uit van de vermogenspositie per 10-10-'10 en kunnen dus niet worden ingezet om gerealiseerde tekorten te dekken. De ontwerpbegroting 2015 dient derhalve zodanig te worden aangepast dat deze sluit met een overschot van minimaal ANG 12,2 miljoen. Indien Sint Maarten ultimo 2014 een positief saldo op de gewone dienst laat zien, kan dit positieve saldo in mindering worden gebracht op het te realiseren overschot in 2015.

Overheidsentiteiten

In de ontwerpbegroting 2015 is voor circa ANG 15 miljoen aan inkomsten uit overheidsentiteiten (ANG 5 miljoen concessiefte vanuit de haven, ANG 5 miljoen BTP en ANG 5 miljoen waterreserves) opgenomen en in aanvulling zijn er maatregelen in voorbereiding die uit behoedzaamheid nog niet zijn verwerkt in de begroting. Het Cft moedigt aan dat er maatregelen worden genomen om de inkomsten uit de overheidsentiteiten te verhogen aangezien het Cft reeds in 2011 heeft opgemerkt dat de meeste overheidsentiteiten niet of bijna niet bijdragen aan de begroting van de overheid terwijl ze financieel gezond zijn en gekenmerkt worden door een gezonde bedrijfsvoering.

Het Cft heeft echter ook al eerder opgemerkt dat het financieel beheer ten aanzien van de overheidsentiteiten niet op orde is. Zo wordt onder andere de wet- en regelgeving op het gebied van corporate governance niet nageleefd, worden de wettelijke taken van de Corporate Governance Council niet gerespecteerd, zijn de recente jaarrekeningen van deze entiteiten niet openbaar of beschikbaar en oefent de overheid een passieve rol uit als aandeelhouder. Deze bevindingen worden ook onderschreven door de commissie Wit en door PwC die beide onderzoek hebben gedaan naar de bestuurlijke integriteit van Sint Maarten alsmede de overheidsentiteiten. Daarnaast merkt het Cft op dat uit de realisatiecijfers van 2014 blijkt dat zowel de afdrachten van BTP als de concessieafdracht van de haven flink achterlopen ten opzichte van de begroting. Ook wordt al geruime tijd gesproken over het afkomen van de reserves van het waterbedrijf ter compensatie van de afgekochte concessie in 2013 daar het waterbedrijf formeel nog in handen is van de overheid. Ook op dit dossier ziet het Cft geen tot weinig vooruitgang. Alleen als de overheid een meer actieve rol gaat spelen als aandeelhouder van deze overheidsentiteiten voorziet het Cft dat de geraamde inkomsten gerealiseerd kunnen worden. Aangezien er tot nu geen ontvangsten zijn gerealiseerd uit de waterreserves zal het Cft in ieder geval deze blijven monitoren.

Kapitaaldienst

Uit de memorie van toelichting bij de ontwerpbegroting 2015 is op te maken dat Sint Maarten voornemens is voor een bedrag van ANG 53 miljoen te gaan lenen in 2015 en 40 miljoen per jaar in de periode 2016 t/m 2018. De omvang van de aan deze voorgenomen leningen gerelateerde rentelasten passen binnen de rentelastnorm (ANG 30,7 miljoen) aangezien de rentelasten met deze voorgenomen leningen oplopen tot circa ANG 19 miljoen in 2018.

De omvang van de op de kapitaaldienst opgenomen uitgaven voor 2015 bedraagt ANG 84,6 miljoen. Conform artikel 15 lid 1b van de Rijkswet worden de in de (meerjarige) begroting opgenomen uitgaven op de kapitaaldienst gedekt door de ter dekking van die uitgaven opgenomen middelen, rekening houdend met de verwachte ontvangsten uit de opbrengst van geldleningen. Van de begrote uitgaven van ANG 84,6 miljoen wordt slechts ANG 52,8 miljoen gedekt door leningen en is voor het restant, ANG 31,8 miljoen, geen dekking opgenomen. Hieruit volgt dat er sprake is van een ongeoorloofd tekort op de kapitaaldienst.

Conform de Rijkswet dienen de begrote kapitaalsuitgaven te voldoen aan het *non-financial asset* criterium van het System of National Accounts. Om deze toets te kunnen uitvoeren dienen de begrote kapitaalsuitgaven toereikend te zijn toegelicht. Dit is in de ontwerpbegroting niet het geval waardoor het Cft deze toets op dit moment niet kan uitvoeren. Het Cft maakt daarom conform gemaakte afspraken hierover een algemeen voorbehoud op de kapitaaldienst en zal bij ontvangst van concrete leningsverzoeken de betreffende kapitaalsuitgaven toetsen aan het *non-financial asset* criterium.

Betalingsachterstanden

Het Cft vraagt al geruime tijd aandacht voor de betalingsachterstanden van Sint Maarten en de maatregelen die genomen moeten worden om deze terug te dringen. In het laatste bestuurlijke overleg met Sint Maarten heeft het Cft al aangekondigd dat bij het advies op de (ontwerp)begroting 2015 ruim aandacht zou worden besteed aan deze problematiek en dat dit een positief advies van het Cft in de weg zou kunnen staan. Ook de RMR heeft meerdere malen zijn zorgen geuit over de betalingsachterstanden. In de beantwoording van vragen van de RMR is door u in een brief van 26 maart 2014 een aantal maatregelen genoemd om de betalingsachterstanden weg te werken. Deze maatregelen zijn voor zover bij het Cft bekend tot op heden nog niet genomen en/of geëffectueerd. Deze maatregelen worden herhaald in de ontwerpbegroting 2015 waaruit blijkt dat er weinig tot geen voortgang is geboekt op de uitvoering van de maatregelen. Gegeven het belang van dit onderwerp voor ons oordeel en de lange voorgeschiedenis wordt hieronder per dossier (SVZ, APS en overig) een uiteenzetting gegeven van de voortgang en onze correspondentie hierover.

SZV

De betalingsachterstanden (inclusief de structurele fondstekorten ZV/OV en FZOG) bij SZV zijn voor het eerst onderwerp van gesprek geweest tussen uw voorganger en het Cft tijdens de beoordeling van de ontwerpbegroting 2013 op 16 oktober 2012. Destijds is als onderdeel van de beoordeling van de begroting overeengekomen dat de minister meer informatie zou verstrekken over de betalingsachterstanden. Dit heeft uiteindelijk er mede toe geleid dat het Cft op 24 december 2012 een negatief advies bij de ontwerpbegroting 2013 heeft gegeven, omdat de verwerking van nieuwe betalingsachterstanden en de daaraan ten grondslag liggende, niet begrote en afgedragen premies aan de SZV een onzekerheid bleek.

Op 15 februari 2013 heeft het Cft vervolgens een herziene ontwerpbegroting 2013 ontvangen waarin de hiervoor genoemde premies waren opgenomen hetgeen tot een ophoging van de begroting heeft geleid van ANG 18,2 miljoen. Aangezien toen ook meer inzicht bestond in de omvang van de betalingsachterstanden en de SZV en de overheid in gesprek waren over een saneringsvoorstel van 6 december 2012 heeft het Cft in zijn advies bij de ontwerpbegroting 2013 de volgende aanbeveling gedaan:

De minister van Financiën en de minister van VSA dienen zo spoedig mogelijk formeel te reageren op het voorstel van de SZV van 6 december 2012 waarbij een significant deel van de betalingsachterstand aan SZV wordt gesaneerd. In deze reactie dient de minister van Financiën tevens een eindafrekening op te stellen, inclusief het verwachte totale fondstekort 2013, vergezeld van een betalingsregeling waarbij het openstaande saldo per 31 december 2012 in termijnen wordt voldaan om de gevolgen voor de liquiditeitspositie op te vangen.

Deze begroting is op 17 april 2013 aangenomen in de Staten, maar vervolgens niet vastgesteld door de Gouverneur omdat inmiddels uit de realisatiecijfers bleek dat de ambitieuze maatregelen om onder meer de lasten van de SZV te dekken niet in uitvoering waren genomen en de begroting daarmee ook niet meer voldeed aan de normen. De Gouverneur heeft de begroting teruggestuurd naar de regering met het verzoek deze in overeenstemming met de Rijkswet te brengen.

Vervolgens is er gewerkt aan een nota van wijziging op de ontwerpbegroting 2013, om te voldoen aan het verzoek van de Gouverneur. Het Cft heeft op 5 augustus 2013 een negatief advies uitgebracht op de nota van wijziging, onder meer omdat de verlaging van de wettelijke bijdrage aan het AVBZ-fonds en de medeverzekerde gezinsleden een wetgevingstraject vereiste dat in 2013 niet meer tot besparingen zou leiden. Ook in het advies van het Cft van 25 september 2013 bij de vastgestelde nota van wijziging is gesteld dat de begroting niet voldoet aan de normen. In aanvulling heeft het Cft gesteld dat de aandachtspunten waaronder het inlopen van de betalingsachterstanden zullen moeten worden meegenomen in de begrotingsvoorbereiding 2014.

In het advies van het Cft van 3 december 2013 bij de ontwerpbegroting 2014 merkt het Cft het volgende op:

Daarnaast wordt in de ontwerpbegroting ruim ANG 13 miljoen minder dan wettelijk verplicht aan afdrachten aan de SZV opgenomen voor de medeverzekering gezinsleden en AVBZ en is geen rekening gehouden met de benodigde bijdragen ten behoeve van het compenseren van de tekorten in het ZV/OV-fonds en het FZOG, het inhalen van de betalingsachterstanden en in 2013 naar 2014 doorgeschoven lasten richting SZV. U bent voornemens om gelijk met de ontwerpbegroting wetgeving mee te sturen richting de Staten waarmee de af te dragen premies lager uit zullen vallen. Daarnaast heeft u in de conceptontwerpbegroting een dertiental maatregelen geïdentificeerd teneinde de stijgende zorgkosten te beheersen en de fondstekorten terug te dringen, waaronder het verhogen van de loongrens, kostenbeheersing medicijnen, saneren PP bestand, versoering van het pakket, fraudebestrijding en het toepassen van een 10% eigen bijdrage. Het Cft gaat er van uit dat deze maatregelen ook tegelijkertijd aan de Staten voorgelegd zullen worden met de ontwerpbegroting en zal zijn uiteindelijke advies baseren op welk deel van deze maatregelen daadwerkelijk is vastgesteld. Overigens geeft u in de begroting geen onderbouwing aan van de opbrengsten van deze maatregelen, waardoor het alsnog denkbaar is dat er in de loop van het jaar tekorten op zullen treden in het ZV/OV-fonds en FZOG.

In het advies van het Cft van 4 februari 2014 bij de vastgestelde begroting 2014 komt het Cft tot de conclusie dat de begroting op hoofdlijnen voldoet aan de normen van de Rijkswet omdat bovengenoemde maatregelen gedeeltelijk zijn genomen. Gedurende 2014 blijkt echter uit de uitvoeringsrapportages dat de betalingsachterstanden niet zijn ingelopen en als gevolg daarvan de fondstekorten alsnog oplopen. Uit de tweede uitvoeringsrapportage blijkt dat de betalingsachterstand van SZV inmiddels is opgelopen naar ANG 126 miljoen en in de ontwerpbegroting 2015 wordt gesproken over een bedrag van 128 miljoen, wat volgens het SZV mogelijk naar ANG 150 miljoen kan oplopen aan het einde van het jaar.

Ondanks dat het Cft sinds december 2012 heeft benadrukt dat er een formeel besluit moest worden genomen over het saneringsvoorstel van de SZV van 6 december 2012 hebben partijen tot op heden geen overeenstemming kunnen bereiken. Het saneringsvoorstel is door het niet nakomen van de afspraken zelfs eenzijdig ingetrokken door de SZV. Desalniettemin merkt Sint Maarten in de ontwerpbegroting 2015 op dat er nog immer besprekingen plaatsvinden en de overheid een schuld erkent van ANG 48 miljoen. Het Cft ontvangt graag per ommekeer doch uiterlijk 15 december 2014 een getekende overeenkomst tussen de overheid en SZV waarin de onderlinge schuldverhouding wordt opgelost.

APS

De betalingsachterstand bij APS kent eveneens een lange voorgeschiedenis die ook op 16 oktober 2012 onderwerp van gesprek is geweest met het bestuur van Sint Maarten. De betalingsachterstand aan APS doorloopt eenzelfde traject als die van SZV. Het Cft heeft in zijn advies van 24 december 2012 op de ontwerpbegroting 2013 gesteld dat de gevolgen van de bestandsopschoning bij APS moeten worden verwerkt in de begroting 2013. Uit diverse onderzoeken is destijds gebleken dat de overgenomen deelnemersbestanden van de APNA niet volledig waren en daarmee sprake was van een significant aantal ongeregistreerde deelnemers die per 10-10-'10 van rechtswege zijn overgegaan op Sint Maarten. Daarnaast zijn de ingehouden pensioenpremies in de periode 2010-2012 niet volledig afgedragen aan het APS.

Sint Maarten hield destijds nog rekening met mogelijke sanering van deze achterstanden door Nederland maar op 16 december 2011 heeft de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties laten weten dat het loket voor de sanering van betalingsachterstanden definitief gesloten was, hetgeen ook geldt voor de betalingsachterstanden die zijn ontstaan uit de opschoning van de vervuilde deelnemersbestanden. De betalingsachterstand aan APS bedraagt conform de tweede uitvoeringsrapportage 2014 en de ontwerpbegroting 2015 ANG 68,4 miljoen. Het Cft heeft van het APS begrepen dat de achterstand inmiddels ANG 80 miljoen bedraagt. Sint Maarten heeft al geruime tijd het voornemen om deze achterstand grotendeels weg te werken via de overdracht van het nieuwe overheidsgebouw dat op circa ANG 40 miljoen wordt geschat en waarvoor inmiddels ook financiering is aangetrokken. Desalniettemin heeft de overdracht tot op heden niet plaatsgevonden en drukt de betalingsachterstand op de solvabiliteit en rentabiliteit van het pensioenfonds.

Tenslotte merkt het Cft op dat de voorgenomen maatregelen om de betalingsachterstanden bij zowel SZV als APS weg te werken ontoereikend blijken te zijn. Sint Maarten erkent m.b.t. SZV een schuld van ANG 48 miljoen en hier moet nog duidelijkheid komen over de ANG 80 miljoen indien dit niet gesaneerd wordt. Na overname van het nieuwe overheidsgebouw door APS resteert er nog een schuld van ANG 28 miljoen (wat nu ANG 40 miljoen blijkt te zijn). Sint Maarten is voornemens d.m.v. een lening deze resterende achterstanden weg te werken.

Het Cft merkt op dat dergelijke onderhandse leningen de procedure van artikel 16 van de Rijkswet moeten doorlopen en dat er alleen voor *non-financial assets* geleend kan worden. Aangezien lenen voor het afbetalen van betalingsachterstanden niet voldoet aan dit criterium zal er naar een andere oplossing gezocht moeten worden om de resterende achterstanden weg te werken.

Overige crediteuren

Naast de betalingsachterstanden bij de SZV en APS zijn er ook betalingsachterstanden bij overige crediteuren die conform de tweede uitvoeringsrapportage 2014 ANG 45,2 miljoen bedragen. Deze betalingsachterstanden worden door Sint Maarten verbonden aan de zogenaamde niet-gesaneerde betalingsachterstanden uit het traject van de schuldsanering. Onderzoek van het Cft heeft uitgewezen dat de niet-gesaneerde betalingsachterstanden circa ANG 35,6 miljoen bedragen (waardoor ANG 9,6 miljoen resteert aan overige crediteuren niet gerelateerd aan niet-gesaneerde betalingsachterstanden). Sint Maarten overweegt hiervoor een rechtszaak tegen Nederland te beginnen. Het Cft adviseert om deze betalingsachterstanden zo snel mogelijk in te lopen vanuit de beschikbare middelen, ongeacht of hier een rechtszaak voor zal worden aangespannen of niet. De crediteuren zijn immers geen partij in dit dispuut en moeten kunnen vertrouwen op de betaling van geleverde goederen en/of diensten.